

ΟΜΙΛΙΑ

καθηγητή Ιωάννη Ρόκα για τον εορτασμό των 70 χρόνων κυκλοφορίας της ΕΕμπΔ

Η θεαματική εξέλιξη του Εμπορικού Δικαίου τα χρόνια ζωής της Επιθεώρησης του Εμπορικού Δικαίου (ΕΕμπΔ) έχει συντελεστεί, έχοντας πάντα σταθερά ως πυρήνα το δίκαιο των εμπορικών συναλλαγών και των εμπορικών επιχειρήσεων. Η ΕΕμπΔ ακολουθεί την εξέλιξη, σε μία διαρκή προσπάθεια παροχής στους επιστήμονες της θεωρίας και της πράξης του ευρύτερου Εμπορικού Δικαίου, ενός βήματος δημοσίευσης υψηλού επιπέδου άρθρων, μελετών και γνωμοδοτήσεων, επιλεγμένων δικαστικών αποφάσεων και σχολίων. Μία προσπάθεια με κίνητρο αποκλειστικά την συμβολή στην καλλιέργεια του Εμπορικού Δικαίου και με φιλοδοξία ο αναγνώστης να αναζητά το κάθε νέο τεύχος με προσδοκία και ευχαρίστηση και να κερδίζει με την μελέτη του.

Εννιακόσιες πενήντα μελέτες και γνωμοδοτήσεις έχουν δημοσιευθεί μέχρι σήμερα από τριακόσιους εξήντα εννέα επιστήμονες, ενώ όλοι σχεδόν οι εμπορικόλογοι της Χώρας έχουν συνδράμει κατά καιρούς στην έκδοση, με μελέτες, γνωμοδοτήσεις και σχόλια σε δικαστικές αποφάσεις.

Σε όλους αυτούς, που αρκετοί δεν είναι πια κοντά μας, και στους νέους που τα τελευταία χρόνια επιμελούνται την ύλη και τους βλέπω εδώ μεταξύ μας, τον Αλέξανδρο Ρόκα, τον Κοσμά Καρανικόλα, την Γεωργία Κωνσταντινίδου, η διεύθυνση απευθύνει σήμερα, την ημέρα της Επιθεώρησης του Εμπορικού Δικαίου, ένα μεγάλο ευχαριστώ με χαμόγελο βαθιάς ικανοποίησης.

Κυρίες και κύριοι, το Εμπορικό Δίκαιο εξελίσσεται διαρκώς τα τελευταία εβδομήντα δύο - και όχι μόνο- χρόνια και μαζί του εξελίσσεται και η ΕΕμπΔ. Αποφασιστικός παράγοντας είναι η ψηφιοποίηση, που επηρεάζει καταλυτικά, ιδιαίτερα το δίκαιο των εμπορικών συμβάσεων. Δεν μπορούμε να φανταστούμε σήμερα εμπορική συναλλαγή που δεν είναι σε κάποιο βαθμό ή και εξ ολοκλήρου ψηφιοποιημένη, όπως η ψηφιακή σύναψη συμβάσεων του τραπεζικού, του επενδυτικού, του ασφαλιστικού τομέα και γενικότερα του τομέα των υπηρεσιών, ιδιαίτερα οι διασυνοριακές συναλλαγές μεταξύ εταιριών και καταναλωτών, όπου η μοναδική τους επαφή είναι διαδικτυακή. Η παραπέρα διάδοση της ψηφιοποίησης, σε συνδυασμό με την τεχνητή νοημοσύνη, θα επιφέρουν τεκτονικές αλλαγές και στο Εμπορικό Δίκαιο και κυρίως στο δίκαιο του διασυνοριακού εμπορίου. Όμως, μέχρι σήμερα, οι βασικοί θεσμοί του Εμπορικού Δικαίου δεν μεταβλήθηκαν από την επίδραση της ψηφιακής εποχής που βιώνουμε ήδη, συμπεριλαμβανομένης και της βασικής αρχής της δημοσιότητας που με την ψηφιοποίηση άλλαξε και αλλάζει πλήρως το μέσο με το οποίο γίνεται. Ωστόσο, δεν αλλάζει κάτι στην αναγκαιότητα του να γίνεται, αντίστροφα, επιτρέπει την διεύρυνση της δημοσιότητας και σε εκδηλώσεις που έπρεπε να γίνεται, αλλά δεν ήταν πραγματοποιήσιμο χωρίς την ψηφιοποίηση.

Οι αυξανόμενες ροές δεδομένων εισχωρούν σχεδόν σε κάθε βήμα της εμπορικής επιχείρησης και συναλλαγής και θέτουν σε δοκιμασία τις αρχές της αυξημένης επιμέλειας και προστασίας των πιστωτών που διέπουν το Εμπορικό Δίκαιο. Συνεπάγονται δε και εισαγωγή κανόνων προστασίας προσωπικών δεδομένων, προστασίας από κυβερνοεπιθέσεις, ειδικής επαγγελματικής

ευθύνης κ.λπ., κάνοντάς τους περιεχόμενό του, αν και δεν προέρχονται από νομοθετήματα Εμπορικού Δικαίου. Αυτό άλλωστε συμβαίνει και με το δίκαιο της προστασίας της εργασίας, το δίκαιο της προστασίας του περιβάλλοντος, το δίκαιο της προστασίας του καταναλωτή και άλλους κλάδους που επηρεάζουν το Εμπορικό Δίκαιο. Παραδείγματος χάριν, οι αλλαγές του δικαίου της ασφαλιστικής σύμβασης των δεκαετιών προέρχονται από το δίκαιο της προστασίας του καταναλωτή και έχουν αλλάξει σημαντικά την φυσιογνωμία του δικαίου της ασφαλιστικής σύμβασης μόνο των μικρών και καταναλωτικών κινδύνων και καθόλου των μεγάλων εμπορικών κινδύνων.

Προσβλέπουμε ιδιαίτερα στις εξελίξεις των θεσμών του Εμπορικού Δικαίου, στο διαρκώς ανανεούμενο θεσμικό πλαίσιο τομέων της οικονομίας και στο, πέραν του δικαίου των ανωνύμων εταιριών, δίκαιο της εποπτείας ειδικών εμπορικών επιχειρήσεων που ανήκουν σε τομείς της οικονομίας, αλλά και στους κανόνες ενίσχυσης του ψηφιακού εμπορίου και τους κανόνες των λεγόμενων έξυπνων συμβάσεων, όταν αρχίζουν να διαδίδονται, που προσφέρουν ευρύ πεδίο καλλιέργειας και συγγραφικών επιδόσεων, έχοντας παρακαταθήκη και τις εξαιρετες μελέτες εμπορικολόγων της εποχής πριν από τις μεγάλες αλλαγές, ως δημιουργικά στοιχεία του χαρακτήρα του δικαίου αυτού και ως οδηγό συγγραφικού ήθους, επιστημονικής ποιότητας, ακρίβειας έκφρασης και γλωσσικής πειθαρχίας, αρκετές από τις οποίες έχουν δημοσιευθεί κατά καιρούς από τις αρχές της δεκαετίας του '50 στο περιοδικό.

Τα άλματα της τεχνολογίας, η ψηφιοποίηση και η γεωμετρική αύξηση της ύλης των νομοθετημάτων, της νομολογίας και της νομικής φιλολογίας, κατέστησαν αναγκαία την επαγγελματική ανάληψη της έκδοσης που υλοποιήθηκε με τον καλύτερο δυνατό τρόπο από τις εκδόσεις Σάκκουλα, τις οποίες η διεύθυνση του περιοδικού θέλει και πάλι να ευχαριστήσει. Γιατί ο εκσυγχρονισμός έγινε, χωρίς να αλλάξει η ταυτότητα του περιοδικού και χωρίς να βιομηχανοποιηθεί το περιεχόμενό του. Η ανάληψη της έκδοσης από έναν εκδοτικό οίκο τόσο σύγχρονο, εξειδικευμένο και με μακρά παράδοση, αποτελεί σταθμό στην μακρά ιστορία του περιοδικού και αφορμή της σημερινής μας εκδήλωσης. Είναι μία νέα έκδοση που πατάει σε ρίζες βάθους 72 ετών του εορτάζοντος περιοδικού, το οποίο αποτυπώνει τη συνέχεια του Εμπορικού Δικαίου, ενώ αποτελεί γέφυρα του σύγχρονου με το, προ της 10ετίας του '70, Εμπορικό Δίκαιο.

Ελπίζουμε και ευχόμαστε η Επιθεώρηση του Εμπορικού Δικαίου να συνεχίσει και για τα επόμενα εβδομήντα δύο χρόνια να αποτελεί θεσμό φιλοξενίας υψηλού επιπέδου δημοσιεύσεων, μελετών και νομολογίας σε επίκαιρα θέματα του Εμπορικού Δικαίου που είναι βέβαιο ότι θα συνεχίσει να εξελίσσεται και στην μεταψηφιακή εποχή.
